

Preken

Van de Protestantse Gemeente Enschede
Apostel Thomaskerk

Schriftlezingen: Ezechiël 37 en Joh. 20

8 april 2012

Gemeente van de Opgestane Heer Jezus Christus.

Gelukkig hebben we deze morgen vrolijk en blij de Paasliederen gezongen. Bij het ontbijt zijn we al begonnen met dat overbekende lied: Daar juicht een toon daar klinkt een stem, die galmt door gans Jeruzalem; een heerlijk morgenlicht breekt aan, de Zoon van God is opgestaan.

Maar ook zo pas hebben we gezongen: Sta op! Een morgen ongedacht, Gods dag is angebroken.

Maar die blijheid hebt u bij de lezingen in eerste instantie misschien niet gevoeld. In beide lezingen gaat het over dood en graf. Een massagraf met menselijke beenderen, helemaal uitgedroogd. Een nieuw graf in een tuin met olijfbomen, waar de dode Jezus begraven wordt door Jozef van Arimethea en Nicodemus.

Stel u voor dat u vanmorgen hier voor het eerst bent, zou u dan niet gedacht hebben: bah, wat een nare verhalen!

En toch... zijn deze verhalen de voorgeschiedenis van Pasen. Zonder dood - geen Opstanding!! Geen "opgewekte" verhalen maar wel Opwek-kingsverhalen. Of juist wel?!?!

De profeet Ezechiël, die onder de weggevoerde Judese elite in Babylonië geprofeteerd heeft, krijgt opnieuw een visioen. In dit hoofdstuk moet de profeet de confrontatie in alle hevigheid aangaan. Hij moet dat zien waarvoor tot dusver iedereen zijn hoofd en ogen afgewend heeft. Hij wordt door de Geest neergezet in een dal vol doodsbeenderen. Een massagraf met alleen nog botten, dat wat van menselijk leven uiteindelijk overblijft. Tekenen van een totaal verdwenen humaniteit. Ezechiël moet "eromheen trekken". En nogmaals en nogmaals, zodat hij goed doordrongen wordt van de grootte van het massagraf. Hij constateert maar één ding: alles is verdord, uitgedroogd, geen leven meer in.

Dan klinkt de vraag: "mensenkind, kunnen deze beenderen weer tot leven komen?" Een absurde vraag, wie vraagt dat nu? Dood is toch dood?

Wij zouden eerder denken aan een herbegravenis op een erebegraaf-plaats met een gedenksteen. Wij zien de witte kruizen voor ons van al die gevallen militairen, omgekomen in oorlogssituaties. Wij weten ook van massagraven: Irak, Afghanistan, 2de Wereldoorlog....

Ezechiël moet de vraag beantwoorden, maar hij heeft er duidelijk moeite mee. Dus hij geeft een veilig antwoord: "U weet het!" Ezechiël heeft begrepen dat hij te maken heeft met iemand die anders ziet dan waar wij naar kijken. Iemand, die hoort waar wij niet luisteren. Iemand die spreekt waar wij geen woorden voor hebben. Iemand die handelt waar wij

gelaten moeten toezien. Iemand die weet wat wij niet kunnen weten. Ezechiël moet profeteren. Hij moet het hoge woord van God naspreken. Hij moet het onmogelijke doen, namelijk het levende woord spreken tot verdorde beenderen. En dan gebeurt ineens het onmogelijke. Waar geen beweging in te krijgen was, komt in actie.

Het verdorde visioen... komt tot leven. De verdorde beenderen komen in beweging en zoeken elkaar op. Het begint weer als in Genesis 2, waar de mens wordt gevormd van stof uit de aarde. Maar om de mens tot levend wezen te maken is meer nodig. Ezechiël moet opnieuw profeteren: "roep de wind vanuit de vier windstreken en laat die blazen op de doden, zodat ze weer gaan leven." Waar geen weg meer te zien was, opent zich een nieuw perspectief. Deze God die tot leven wekt is de God die zich niet neer legt bij de dood. Dat is Pasen bij Ezechiël. Pasen voor de ballingen in Babel en voor het volk Israël.

Het is Opstanding voor hen, die zeggen: onze botten zijn verdord, onze hoop is vervlogen, onze levensdraad is afgesneden. God zal Zijn volk weer op de benen zetten, ze mogen uit het graf van hun ellende treden. Hij geeft het volk weer hoop door ze adem te geven en weer tot leven te laten komen. Deze God heeft er alles voor over dat de mens niet ten onder gaat aan de chaos, maar dat de mens tot zijn bestemming komt in een leven met de Heer. Het visioen begint met het doodsdal en eindigt met de akker vol levenden. Een veelzeggend beeld. Van de dood naar het leven. Dat is Pasen.

Er is nog een gesloten graf in die tuin net buiten Jeruzalem. Het is slechts een graf waar één persoon in begraven ligt. Van Hem is gezegd: "waarlijk, deze mens was een rechtvaardige." Hoe is het mogelijk dat een Rechtvaardige aan een kruis wordt genageld. Maar ook bij Hem geldt dood is dood.

Johannes vertelt met beelden wat er gebeurt. In de vroege van de morgen, het is nog donker. De stilte en de leegte in de tuin. Slechts één vrouw komt de tuin in. Ze voelt zich eenzaam, ze voelt zich echt helemaal alleen en ze huilt van verdriet. Ze heeft de liefde van haar leven verloren en ze weet niet hoe ze de draad van het leven weer moet oppakken. Velen van ons kennen dit gevoel als je een geliefde verloren hebt. Het leven verliest zijn kleur. Het is een niet te beschrijven eenzaamheid die over je komt.

Bij het graf gekomen ziet ze dat de steen is weggerold. Ze schrikt. Ook dat nog... haar liefde is gestolen. Nu heeft ze helemaal niets meer. Geen levende en geen dode. Verdriet kan je blik vertroebelen en tranen in de ogen maken dat je niet meer scherp ziet. Toch ziet Maria door haar tranen heen twee engelen zitten. Waarom huil je, Maria? Ze vertelt wat er gebeurd is. Haar Jezus is gestolen en ze weet niet waar Hij nu is. Maria weet het niet. De twee engelen weten het wel. "Hij is hier niet want Hij is opgestaan," Dit bericht kan Maria niet geloven.

Het is alsof Johannes met zijn verhaal zegt: "Kijk, je ziet niet wat je ziet. En je weet niet wat je ziet als je eenmaal ziet." Maria ziet het nog niet wanneer ze zich omdraait en daar een menselijke figuur ziet staan. Ze herkent Hem niet, want Hij is immers dood. Alle hoop is in haar gestorven. Ze denkt dat het de tuinman is: zou hij weten waar ze Hem hebben gelegd?

Dan klinkt haar naam. "Maria." Ze wordt bij name genoemd. De klank van die naam maakt wat in haar wakker en roept haar terug in het leven. Roept alles op wat er in haar leefde aan hoop, geloof en liefde. Ze wordt teruggegeven aan het leven. Haar antwoord is "rabboeni". Meester. En dan wil je toch niets liever dan de geliefde in de armen te sluiten, maar dat mag niet. "Hou me niet vast". De Jezus voor zijn kruisiging en de Jezus na de Opwekking uit de dood is niet dezelfde.

Gemeente, een beeld van de Opstanding zie ik in dit plaatje. Een onherkenbare Jezus, op weg naar Zijn Vader. Beschenen met het Opstandingslicht en nieuw leven verbeeld door de bomen.

Hou me niet vast op deze aarde met alle doodsheid en duisternis die er is, maar laat me naar mijn Vader gaan. Die ook jouw Vader wil zijn. Het geprofeteerde in Ezechiël: "Jullie zijn mijn volk en jullie zullen beseffen dat ik de Heer ben als Ik jullie graven open en jullie uit het graf laat komen" krijgt een nieuw perspectief.

Onze eigen graven van de diepten in ons leven gaan open op deze Opstandingsdag van Jezus. Wij mogen met Hem opstaan tot een nieuw leven. Dat is een opgewekt verhaal en een Opwekkingsverhaal.

Dat is Pasen: wij gaan door de diepste diepten heen maar worden door de Opgestane en Levende Heer wakker geroepen.

Dat is Pasen: wij worden bij onze naam geroepen. Onvoorstelbaar!! Elk mens op aarde wordt persoonlijk door Hem gekend.

Dat is Pasen: wij staan in het licht van de Opstandingsmorgen, in de tuin die deze aarde is. De eerste dag van ons nieuwe leven ligt voor ons. "Wees gegroet, Gij, eersteling der dagen.... Amen.